

ADVIESNOTA
voor burgemeester en wethouders

OPENBAAR

doc.nr.: 14.408340

relatie met postreg.nr.:

Medewerker	:	Geke Kosse
	:	
Team	:	Vergunningen en Handhaving
Datum	:	21 oktober 2014
Portefeuillehouder	:	wethouder M. Blind

Paraaf teamleider:

<i>In te vullen door secretaris:</i> ingekomen d.d.: paraaf:		B&W-vergadering d.d. Agendapuntnummer:	
			akkoord bespreken
Behandelen in: ☐ college d.d. ☐ presidium d.d. ☐ raad d.d. ☐ ondernemingsraad d.d. ☐ GO d.d. ☐ Werkgeverscommissie d.d.		burgemeester wethouder Engberink wethouder Blind wethouder Bosch secretaris	
☒ Actief openbaar ☐ Niet actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota			
Afgestemd/besproken met → zo ja, verwoorden in de tekst! ☒ portefeuillehouder - team Bedrijfsvoering ☒ financieel ☐ juridisch X team Communicatie en Ondersteuning ☐ anders, nl.			
BIJLAGEN: ☒ Raadsbesluit 18 november 2013 ☐ ☐			
☐ de vastgestelde nota plaatsen op de website ná vaststelling door: ☐ het college ☐ de raad			
BESLUIT <i>In te vullen door secretaris:</i>			
ONDERWERP Vervolgadvies Omgekeerd Inzamelen tweede fase			

ADVIES

- Per 1 januari 2015 uitvoering geven aan het raadsbesluit Omgekeerd Inzamelen tweede fase, van 18 november 2013, met extra aandacht voor draagvlakbevordering en communicatie conform het Coalitieakkoord 2014 – 2018;

2. Het eerste deel van 2015 benutten voor draagvlakbevordering en het tweede deel van 2015 benutten voor de technische voorbereiding van Omgekeerd Inzamelen tweede fase en de bewonersavonden per wijk, om per 1 januari 2016 te kunnen starten met de tweede fase Omgekeerd Inzamelen;
3. Uw besluit ter informatie voorleggen aan de raad.

INLEIDING

Op 18 november 2013 heeft de raad het volgende besloten:

1. per 1 januari 2015 over te gaan tot de invoering van de tweede fase Omgekeerd Inzamelen zowel in de kernen als in het buitengebied;
2. in 2014 de tweede fase van Omgekeerd Inzamelen (technisch) voor te bereiden door de infrastructuur aan te passen;
3. € 180.000,-- beschikbaar te stellen uit de egalisatievoorziening afvalstoffen voor het invoeren van de tweede fase Omgekeerd Inzamelen;

Een belangrijke voorwaarde die de raad heeft verbonden aan de daadwerkelijke invoering van de tweede fase omgekeerd Inzamelen is de mogelijkheid om drankenkartons en blik gescheiden te kunnen inzamelen. Na het besluit van de raad zijn er verkiezingen geweest en is er een nieuw Coalitieakkoord opgesteld. Hierin is het volgende opgenomen ten aanzien van de inzameling van afvalstoffen:

“Bij het geformuleerde doel van duurzaamheid past het op efficiënte wijze gescheiden inzamelen van herbruikbare afvalcomponenten en het terugdringen van de hoeveelheid restafval. Voordat fase twee van omgekeerd Inzamelen wordt ingevoerd, dienen kunststof, drankenkartons en blik gescheiden ingezameld te worden. Daarna wordt bezien of uitvoering wordt gegeven aan het plaatsen van ondergrondse containers voor restafval of een andere, betere (maatwerk)oplossing. Bij de inwoners dient een groot draagvlak te blijven voor (de ontwikkeling in) de scheiding van afvalcomponenten en de gescheiden inzameling.”

In deze adviesnota wordt u een voorstel gedaan hoe het vervolg van de afvalinzameling er in 2015 en verder uit gaat zien, waarbij uitvoering wordt gegeven aan het raadsbesluit en tevens rekening wordt gehouden met het Coalitieakkoord.

BEOOGD RESULTAAT

Een besluit op welke wijze het vervolgtraject wordt uitgevoerd naar de tweede fase Omgekeerd Inzamelen waarbij uitvoering gegeven wordt aan het raadsbesluit van 18 november 2013 en rekening wordt gehouden met het Coalitieakkoord 2014 - 2018.

KADER

Het voorstel past binnen de kaders van het Afvalbeleidsplan 2010 – 2015 en beoogd te voldoen aan de normen uit het Landelijk Afvalbeheerplan 2009-2021. Het voorstel geeft invulling aan het door de raad vastgestelde nieuwe inzamelstructuur voor afvalstoffen, ook wel bekend als het “Omgekeerd Inzamelen” en het besluit dat genomen is over de invoering van de tweede fase Omgekeerd Inzamelen. Tot slot voldoet het voorstel aan de wensen uit het Coalitieakkoord 2014 – 2018.

ARGUMENTEN

In een groeiende economie met een groeiende wereldbevolking en een groeiend welvaartsniveau, neemt de vraag naar energie en grondstoffen explosief toe. Sommige grondstoffen dreigen hierdoor schaars te worden, of zijn dat al. Als gevolg van deze alsmaar groeiende vraag, is de internationale gemeenschap overtuigd dat consumptiepatronen van grondstoffen en eindproducten zullen moeten veranderen voor het behoud van onze leefomgeving. Er is een verplichting naar onze volgende generaties. Door de toegenomen consumptie vormt het anders omgaan met onze grondstoffen en het beperken van de uitstoot van broeikasgassen, één van de grootste uitdagingen voor de komende jaren.

Een efficiëntere en slimme wijze van de inzet van energie en grondstoffen is met het oog op de groeiende vraag essentieel voor een duurzame welvaartsgroei. De overgang van een lineaire economie (grondstof winnen, produceren, consumeren en afdanken) naar een retoureeconomie is hiervoor een gewenste stap. In

het “sluiten van de keten” heeft afvalbeheer een cruciale rol: preventie, hergebruik en recycling zijn manieren waarop grondstoffen efficiënter en meer duurzaam kunnen worden benut, terwijl verbranding en vergisting kunnen bijdragen om een deel van de energie terug te winnen. Uiteindelijk willen we naar een afvalloze samenleving, we accepteren (voorlopig) een resultaat van 74 kg per aansluiting per jaar in 2020 (vastgesteld in het beleidsplan “Van Afval naar Grondstof Van Idee naar Aanpak Van Betalen naar Belonen”, raadsbesluit 12 december 2011). Op deze ambitie wordt geanticipeerd door de inzamelstructuur hierop aan te passen.

Inmiddels is duidelijk dat per 1 januari 2015 drankenkartons en blik gescheiden kunnen worden ingezameld. ROVA heeft samen met AREA, AVRI, AVU, Berkel Milieu, Circulus en GAD via een Europese aanbesteding het sorteren en vermarkten van kunststofverpakkingen, drankenkartons en blik vanaf 1 januari 2015 uitbesteed aan de markt. Hiermee kan voldaan worden aan de voorwaarde die de raad heeft verbonden aan de daadwerkelijke invoering van de tweede fase Omgekeerd Inzamelen om drankenkartons en blik gescheiden te kunnen inzamelen. Dit betekent dat per 1 januari 2015 gestart kan worden met de gescheiden inzameling van drankenkartons en blik. De wijze waarop per 1 januari 2015 uitvoering kan worden gegeven aan het vervolg van fase één Omgekeerd Inzamelen is vervat in vier scenario's. Deze vier scenario's zijn samen met ROVA ontwikkeld om te onderzoeken welke alternatieven er zijn ten aanzien van Omgekeerd Inzamelen tweede fase. Dit is een belangrijke wens uit het Coalitieakkoord. Hieronder worden de scenario's uiteengezet met daarbij aangegeven de voor- en nadelen, de financiële consequenties en de consequenties voor de duurzaamheidsambitie.

0-scenario: Continueren fase één van omgekeerd inzamelen;

Voordelen: - geen wijzigingen voor inwoners;

Nadelen: - geen nieuwe prikkel om nog beter te scheiden;
- plastic, drankenkartons en blik worden met behulp van de kunststofzak ingezameld;

Scenario 1: Inzameling wordt conform het raadsbesluit van 18 november 2013 ingevoerd, dit betekent dat de nuttig toepasbare grondstromen huis aan huis worden ingezameld en het restafval naar een ondergrondse container moet worden gebracht;

Voordelen: - Extra prikkel om nog beter te scheiden;
- Plastic, drankenkartons en blik worden ingezameld met behulp van een container aan huis;
- Restafval kan op elk eigen gekozen moment worden aangeboden;

Nadelen: - Restafval op afstand.

Scenario 2: Dit scenario gaat uit van maatwerk. Inwoners kunnen kiezen, of gebruik maken van de ondergrondse restafvalcontainer of gebruik blijven maken van een mini-container voor restafval (inzameling één keer per acht weken);

Voordelen: - Keuzemogelijkheid voor inwoners;

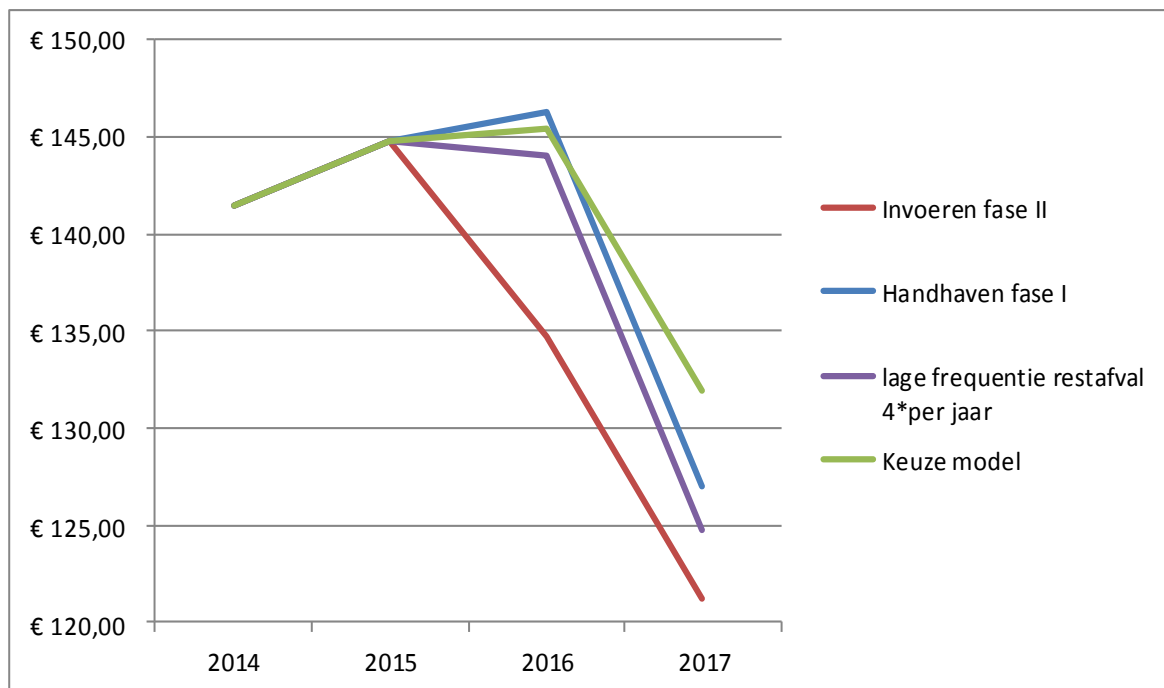
Nadelen: - Logistiek ingewikkeld;
- Meer containers bij huis indien inwoner gebruik blijft maken van een mini-container voor restafval;
- Kans op stank door huis aan huisinzameling van restafval een keer per acht weken;
- Minder grote prikkel om nog beter te scheiden;.

Scenario 3: Inzameling restafval met toepassing van mini-containers voor restafval en deze met een minimale frequentie inzamelen (vier keer per jaar).

Nadelen: - Plastic, drankenkartons en blik met behulp van de plastic zak;
- Stank- en hygiëne problemen van het restafval;
- Kans op dumping;

Financiële consequenties van de scenario's

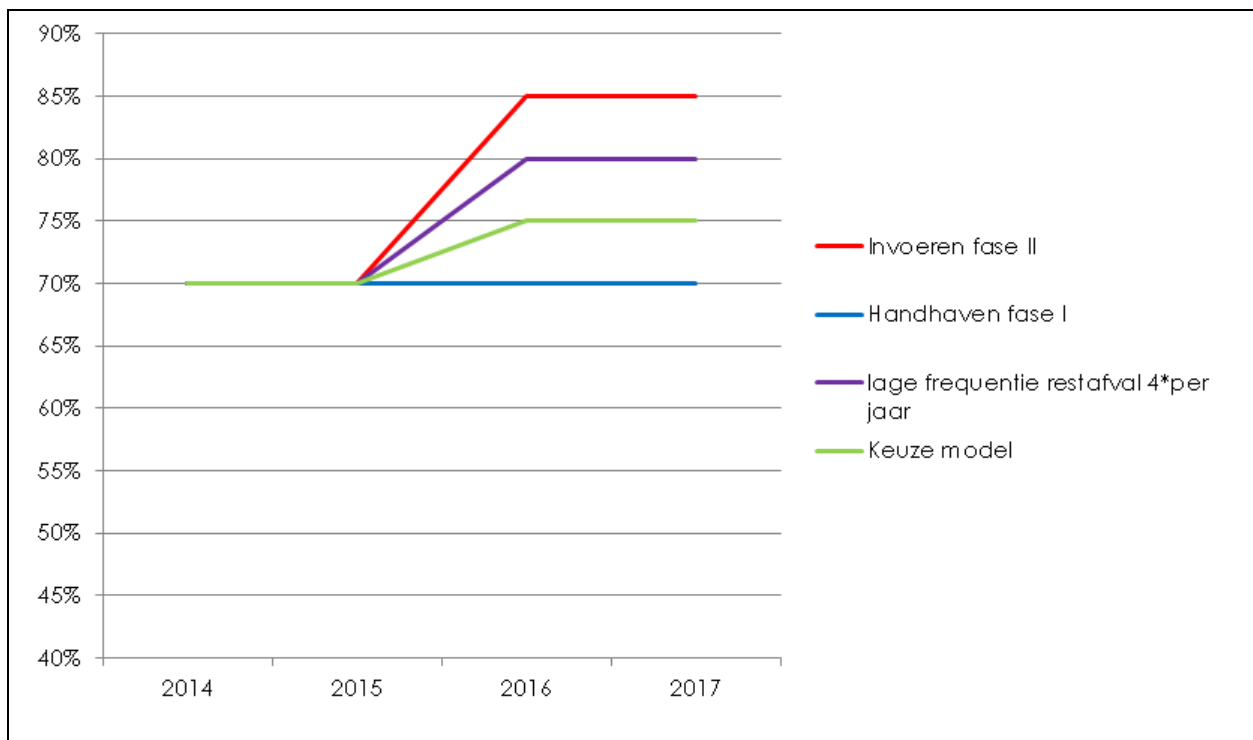
In onderstaande grafiek wordt uitgebeeld wat de financiële consequenties zijn van de verschillende scenario's. Hieruit blijkt dat scenario 1 (conform het raadsbesluit van 18 november 2013) financieel het beste resultaat oplevert. Scenario 2 met het keuzemodel komt financieel het minst positief naar voren.

Alternatieven vergeleken: € inzamelkosten per huishouden per jaar

Duurzaamheidsambitie

In onderstaande grafiek wordt duidelijk gemaakt wat de consequenties zijn van de verschillende scenario's voor het hergebruikpercentage. Ook hier scoort scenario 1 (raadsbesluit) het beste resultaat en laat scenario 0 het minste resultaat zien. Uiteindelijk blijkt dat het wegbrengen van restafval (lage service) de beste prikkel is om een goed scheidingsresultaat te bevorderen.

Alternatieven vergeleken: duurzaamheidsambitie, percentage hergebruik

Gelet op het bovenstaande, het uitgangspunt “duurzamer maar niet duurder” en de ambities voor de toekomst wordt u voorgesteld om het raadsbesluit van 18 november 2013 uit te voeren met in acht neming van het Coalitieakkoord waarin aandacht voor het draagvlak wordt gevraagd. Onder het kopje “Draagvlak” wordt hier nader op ingegaan.

Buitengebied

In het besluit van 18 november 2013 is aangegeven dat ook het buitengebied wordt meegenomen in de tweede fase Omgekeerd Inzamelen. Gelet op de pilots die nog lopen voor het buitengebied wordt voorgesteld om het buitengebied als laatste op te pakken in het traject naar Omgekeerd Inzamelen tweede fase. De ervaringen uit de pilots bij andere gemeenten kunnen dan meegenomen worden. Mogelijk dat voor maatwerkoplossingen wordt gekozen. Voor de wijze waarop het buitengebied uiteindelijk wordt meegenomen in de tweede fase Omgekeerd Inzamelen krijgt u een apart voorstel aangereikt in de loop van 2015.

DRAAGVLAK

Het Coalitieakkoord vraagt voldoende aandacht te besteden aan draagvlak onder inwoners. Om draagvlak te creëren wordt het volgende ingezet:

- Een werkbezoek aan ROVA voor raadsleden. Tijdens het werkbezoek worden raadsleden geïnformeerd over de wijze waarop Olst-Wijhe verbonden is aan ROVA en worden de ambities voor de toekomst uiteengezet. Hierbij wordt uitgelegd waarom de weg naar omgekeerd inzamelen zo belangrijk is om invulling te kunnen geven aan de ambities voor de toekomst. Het werkbezoek heeft inmiddels plaatsgevonden (5 november 2014);
- Een bezoek aan Steenwijkerland (wijk Gagels, Omgekeerd Inzamelen tweede fase) met raadsleden, afvaardiging Plaatselijke Belangen, ouderenbond en inwoners. Betrokkenen kunnen in de praktijk zien en horen wat Omgekeerd Inzamelen fase twee inhoudt en betekent voor de inwoners;
- Begin 2015 een korte pilot (ongeveer drie maanden) draaien in een wijk binnen onze gemeente om inzicht te krijgen in zaken waar nog een oplossing voor gezocht moet worden in de praktijk.

Hiermee worden de puntjes op de i gezet om Omgekeerd Inzamelen tweede fase goed voorbereid te kunnen invoeren.

- Filmpjes en informatie beschikbaar stellen op de gemeentelijke website, OlstenWijhe.nl en Huis aan Huis;
- Maandelijks inloopspreekuur bij de portefeuillehouder of op locatie;
- Algemene bewonerscommunicatie (kernenbezoeken, Plaatselijk Belang, markt enz.);
- Bewonersavonden per wijk met uitleg van fase twee Omgekeerd Inzamelen.

In het communicatietraject worden de evaluatiegegevens benut van partnergemeenten die Omgekeerd Inzamelen tweede fase inmiddels hebben ingevoerd.

DUURZAAMHEID

Zie voorgaande tekst onder “argumenten”.

RISICO'S (financieel/juridisch)

Geen

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Door invoering van de tweede fase Omgekeerd Inzamelen kan bespaard worden op de financiële kosten van de afvalinzameling. Het scheidingspercentage van nuttig toepasbare grondstoffen zal stijgen waardoor de vergoeding van Nedvang hoger zal zijn. Daarnaast zal het aanbod van restafval dalen, hierdoor zijn er minder verwerkingskosten en wordt minder verbrandingsbelasting afgedragen.

In de vorm van een krediet van € 180.000,-- is rekening gehouden met de investering in ondergrondse systemen. Ingeschat wordt dat 56 systemen moeten worden geplaatst in onze gemeente. De met deze investering samenhangende kapitaallasten worden gedekt door een onttrekking aan de egalisatievoorziening afvalstoffen. Bij de jaarlijkse bepaling van het kostendekkende tarief wordt hier rekening mee gehouden.

ROVA heeft berekend hoe de kostenontwikkeling verloopt bij het handhaven van fase één Omgekeerd Inzamelen en de kostenontwikkeling bij invoering van fase twee Omgekeerd Inzamelen. Zoals de tabel laat zien zal het bedrag van € 180.000,-- ongeveer in drie jaar worden terug verdiend.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Fase 1 Omg. Inzamelen	€133,11	€149,77	€141,67	€141,42	€144,75	€146,33	€127,04
Fase 2 Omg. Inzamelen	€133,11	€149,77	€141,67	€141,42	€144,75	€134,76	€121,24
Verschil	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 11,75	€ 5,81

Kostenontwikkeling per huishouden

AANPAK/UITVOERING

Hieronder treft u puntsgewijs aan op welke wijze fase twee van Omgekeerd Inzamelen wordt uitgevoerd:

- 1 januari 2015: start met gescheiden inzameling van drankenkartons en blik met behulp van de plastic zak voor kunststoffen. Bewoners worden gelijktijdig met de nieuwe afvalkalender geïnformeerd over de gescheiden inzameling van drankenkartons en blik;
- Eerste kwartaal 2015:
 - start pilot Omgekeerd Inzamelen tweede fase in een woonwijk (woonwijk wordt nog nader bepaald);
 - Excursie met raadsleden, Plaatselijk Belangen, ouderenbond en geïnteresseerde inwoners naar de wijk Gagels in Steenwijkerland;

- Eerste half jaar 2015:
 - Algemene bewonerscommunicatie (kernenbezoeken, Plaatselijk Belang);
 - Maandelijks inloopspreekuur bij de portefeuillehouder of op locatie;
 - Filmpjes en informatie beschikbaar stellen op de gemeentelijke website, OlstenWijhe.nl en Huis aan Huis;
- Tweede half jaar 2015:
 - Bewonersavonden per wijk met uitleg van fase twee Omgekeerd Inzamelen;
 - Civieltechnische voorbereiding fase twee Omgekeerd Inzamelen;
- 1 januari 2016: Start fase twee Omgekeerd Inzamelen (kernen Olst-Wijhe);
- Start Omgekeerd Inzamelen tweede fase buitengebied wordt in een apart voorstel in 2015 aan u voorgelegd met een planning van uitvoering.

Uw besluit ter informatie voorleggen aan de raad.